

Fővárosi Ítéltábla
13.Gf.40.141/2012/7.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Boda László ügyvéd (1114 Budapest, Fadrusz u. 2. IV/5.) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek a dr. Papp János ügyvéd (1023 Budapest, Frankel L. u. 70.) által képviselt I.rendű alperes neve (2440 Százhalombatta, Pacsirta u. 17.) I. rendű, valamint II.rendű alperes neve (2440 Százhalombatta, Pacsirta u. 17.) II. rendű, a Peszlen és Mészáros Ügyvédi Iroda (1071 Budapest, Dózsa György út 68. I. 5., ügyintéző: dr. Peszlen Zoltán ügyvéd) által képviselt Horizont Life Biztosításközvetítő és Pénzügyi Korlátolt Felelősségű Társaság (2440 Százhalombatta, Pacsirta u. 17.) III. rendű alperesek ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. január 19-én kelt 1.G.40.144/2009/94. számú ítélete ellen a felperes részéről 95. sorszám, valamint az I. rendű alperes 97. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, a fellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy az I. rendű alperest a 2008. október 28-án elhunyt Horváth László Béla örökhagyó örökösöként annak tűrésére kötelezi, hogy a dr. Kapás Katalin közjegyző 14017/Ü/101/2009/8. számú hagyatékátadó végzésében megjelölt hagyaték tárgyaiból,

- a százhalombattai 1497/1 helyrajzi számú 409 m² Pacsirta u. 9. sz. alatti ingatlan 1/2 részéből,

- a Cg.13-09-09-101853 cégjegyzékszám alatt nyilvántartott Horizont Life Kft.-ben lévő 770.000 (Hétszázhetvenezer) forint névértékű üzletrészből és
- a Cg.13-09-078711 cégjegyzékszám alatt nyilvántartott True Life Kft.-ben lévő 2.190.000 (Kettőmillió-egyszázkilencvenezer) forint névértékű üzletrészből

végrehajtás útján 23.000.000 (Huszonhárommillió) forint és ennek 2007. október 23-tól a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamat követelése erejéig végrehajtás útján kielégítést keressen,

egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A felperes költségmentessége folytán feljegyzett 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy az állami adóhatóság felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára fizesse meg az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 129.400 (Egyszázhuszonkilencezer-négyszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Budapest Környéki Törvényszék a 2012. január 19-én kelt 1.G.40.144/2009/94. számú ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 23.000.000 forint tőkét és ennek 2007. október 23. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát. Megállapította, hogy az I. rendű alperes a fenti tartozás megfizetéséért a dr. Kapás Katalin közjegyző 14017/Ü/101/2009/8-HAV. számú végzésében rögzített hagyaték erejéig felel. A felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy

fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 1.130.300 forint perköltséget, továbbá a Magyar Államnak az adóhatóság külön felhívására 900.000 forint eljárási illetéket, ezen felül a Budapest Környéki Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására 126.563 forint költséget. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a II. rendű alperesnek 1.130.300 forint perköltséget, valamint a III. rendű alperesnek 1.130.300 forint perköltséget. Megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült további 90.100 forint költséget a Magyar Állam viseli.

Határozatának indokolásában tényként állapította meg, hogy a felperes és - az időközben elhunyt - Horváth László baráti kapcsolatban álltak egymással. Horváth László 2007. év elején kereste fel a felperest azzal a kéréssel, hogy készpénzre van szüksége. A felperes 2007. március 23-án a Magyar Külkereskedelmi Bank Boráros téri Fiókjából kivette a megtakarított pénzét és azt átadta Horváth Lászlónak. A pénzáadásról szóló kézzel írt átvételi elismervény szerint 2007. március 23-án Horváth László elismerte, hogy 6.000.000 forint összeget átvett a felperestől. A felek a kölcsön visszafizetésének határidejét 2007. augusztus 31. napjában jelölték meg. Az átvételi elismervényen Horváth László aláírása szerepel, a pénzáadásnál a szerződő feleken kívül senki nem volt jelen.

2007. május 21-én a fent megjelölt helyszínen a felperes további 9.000.000 forintot adott át Horváth László számára. A kézzel írt átvételi elismervényen Horváth László aláírása szerepel, aki elismerte, hogy 6.000.000 forint kölcsönhöz további 9.000.000 forintot vett át a felperestől, ezért 15.000.000 forintot vállalt 2007. szeptember 15-ig visszafizetni. Az elismervényben rögzítésre került, hogy a Full Life Kft. befektetési szükségletéhez vette át a kölcsönt. Az elismervényen Horváth László aláírásán kívül rögzítésre került, hogy e kölcsön visszafizetési garanciáját a Full Life Kft. vállalja, megerősíti. A nyilatkozat alatt a Full Life Kft. pecsétje, továbbá II. rendű alperes neve ügyvezető igazgató aláírása látható. Az átvételi elismervényt Horváth László hozta magával, az átadásnál a felperesen és Horváth Lászlón kívül nem volt más jelen.

2007. július 2-án a felperes további 3.800.000 forintot adott át a fent megjelölt helyszínen Horváth Lászlónak, aki a kézzel írt átvételi elismervényt előre elkészítetten hozta magával. Ebben rögzítésre került, hogy Horváth László a Full Life Kft. projektjéhez magánkölcsönt vett át a felperestől, ennek összege 19.000.000 forint, amelynek visszafizetési határideje 2007. szeptember 30. napja. A korábbi elismervények érvényüket veszítik. Az elismervényen Horváth László aláírása található. Rögzítésre került továbbá, hogy a kölcsön visszafizetésére a Full Life Kft. garanciát vállal. A nyilatkozaton a Full Life Kft. pecsétje és II.rendű alperes neve névaláírása látható. A pénz átadásának időpontjában a szerződő feleken kívül más nem volt jelen.

2007. július 29-én a felperes további 3.800.000 forintot adott át Horváth László számára, a fent megjelölt helyszínen, ahol rajtuk kívül más nem volt jelen. Horváth László hozta az előre elkészített kézzel írt átvételi elismervényt, melyen rögzítésre került, hogy Horváth László a felperestől további kölcsönt vett át a Full Life Kft. országos hálózatának működtetése céljából. A kölcsön végösszege 23.000.000 forint, a visszafizetési határidő 2007. október 23. napja. A korábbi elismervények érvényüket veszítik. Az elismervényen Horváth László aláírása szerepel. Rögzítésre került a Full Life Kft. azon megjegyzése, hogy a fenti összeg átvételét megerősíti. A nyilatkozaton a Full Life Kft. 2 db pecsétlenyomata és II.rendű alperes neve névaláírása látható.

Az elismervényeken Horváth László névaláírás Horváth Lászlótól származik, de az elismervények szövegét nem a néhai Horváth László írta. A 2007. május 21., 2007. július 2. és 2007. július 29. napján kelt elismervényen rögzített „II.rendű alperes neve” névírás nem íróeszközzel és nem kézírással készült, hanem aláírás-bélyegző és kék színű bélyegző festék használatával.

A 23.000.000 forint végösszegű kölcsönt Horváth László kölcsönvevő nem fizette vissza a megjelölt határidőben.

A Full Life Biztosításközvetítő és Pénzügyi Tanácsadó Kft. neve 2007. novemberében Horizont Life Biztosításközvetítő és Pénzügyi Tanácsadó Kft.-re változott. A társaság önálló cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselője 2004. december 23-tól 2007. július 20-ig II.rendű alperes neve volt, 2007. július 20-tól - 2007. november 7-ig pedig Horváth László, aki 2008. október 28-án elhunyt.

2009. május 12. napján dr. Kapás Katalin közjegyző 14017/Ü/101/2009/8-HÁV. számú végzésével néhai Horváth László Béla hagyatékát: a Százhalombatta, belterület 1497/1 hrsz alatt nyilvántartott, ténylegesen Százhalombatta, Pacsirta u. 9. szám alatt található lakóház és udvar megnevezésű ingatlannak $\frac{1}{2}$ -ed tulajdoni illetőségét, továbbá a Horizont Life Kft. {Cg.13-09-101853} 740.000 forint névértékű üzletrészét, valamint a True Rice Kft. {13-09-078711} 2.100.000 forint névértékű üzletrészét törvényes öröklés jogcímén átadta az örökhagyó gyermekének, az I. rendű alperesnek. A végzés a kihirdetés napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében azt rögzítette, hogy a felperes a módosított keresetében azt kérte, kötelezze a bíróság az alpereseket 23.000.000 forint, valamint ezen összeg után 2007. október 23-tól a kifizetésig számított mindenkori törvényes kamat megfizetésére. Kérte továbbá az alperesek perköltségben marasztalását. Keresetének jogalapját az I. rendű alperessel szemben a Ptk. 677. és 679. §-ában, a II. rendű alperessel szemben a Ptk. 339. és 6. §-ában rögzített rendelkezésekre alapította, míg a III. rendű alperessel szemben elsődlegesen kölcsöntartozás jogcímén, másodlagosan kezesi felelősség alapján tartotta fenn. Előadása szerint a felperes Horváth Lászlónak összesen 23.000.000 forint kölcsönt nyújtott, melyet az iratokhoz becsatolt teljes bizonyító erejű magánokiratok igazolnak. Hangsúlyozta, hogy az elismervényen Horváth László aláírása szerepel, aki végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt, de a haláláig a kölcsönt nem fizette vissza. Örököse az I. rendű alperes, aki az örökhagyó tartozásaiért a hagyaték erejéig felel. Megítélése szerint az I. rendű alperest terheli a felelősség, ha a hagyaték nem fedezi a tartozást, a hagyatékban levő vagyontárgyak értéke nem éri

el a követelés mértékét. Álláspontja szerint az I. rendű alperes bizonyítási kötelezettsége az örökölt vagyontárgyak értékének igazolása is.

A II. rendű alperes ellen előterjesztett keresetének ténybeli alapjaként azt hangsúlyozta, hogy a Full Life Kft. garanciát vállalt a kölcsön visszafizetéséért. Álláspontja szerint a II. rendű alperes, mint a Full Life Kft. ügyvezetője, felróhatóan járt el akkor, amikor azt nyilatkozta, hogy a kölcsön visszafizetéséért felelősséget vállal. Ezzel a felróható magatartással a felperesnek kárt okozott, ezért a kölcsön és a kamat erejéig kártérítési felelősséggel tartozik. Rámutatott arra, hogy az elismervényeken II. rendű alperes neve aláírása szerepel, mellyel a felperest arra a feltevésre indította, hogy nyugodtan adhat kölcsönt Horváth Lászlónak, mert a Full Life Kft. gazdálkodó szervezet a kölcsön visszafizetéséért mögöttes felelősséget vállal. A II. rendű alperes elismerte, hogy a Full Life Kft.-ben aláírási pecsét készült az aláírás egyszerűsítése céljából, így az aláírási pecsét használata ugyanolyan hivatalos erővel bír a külső személyek felé, mintha azt saját kezűleg írta volna alá. Amennyiben a II. rendű alperes saját gondatlansága miatt a pecsét a birtokából kikerült, ez neki róható fel, és kimeríti a Ptk. 339. §-ában foglalt jogellenes magatartás tényét. Hangsúlyozta, hogy Horváth László és II. rendű alperes a házasságuk felbontását követően is közösen gazdálkodtak, az életközösségük továbbra is fennállt, ezért nem fogadható el a II. rendű alperes állítása, hogy nem tudott Horváth László üzleti ügyeiről, a kölcsönszerződésről.

A felperes a III. rendű alperessel szemben a módosított kereseti kérelmében a követelés jogalapját elsődlegesen kölcsöntartozás jogcímén, másodlagosan kezesség alapján tartotta fenn, melyet azzal kívánt alátámasztani, hogy a 2009. július 29-i átvételi elismervényen Horváth László úgy nyilatkozott, hogy a Full Life Kft. számára veszi fel a kölcsönt, és ebben az időben Horváth László volt a Full Life Kft. ügyvezetője.

A felperes kérte, hogy a bíróság nyilatkoztassa a III. rendű alperest, van-e per folyamatban közte és az Egészségügyi Minisztérium között, és az milyen ügyszámon folyik. Ennek azért tulajdonított jelentőséget, mert a per adataiból

következtetni lehet arra, hogy néhai Horváth László milyen módon, milyen célra használta fel az általa nyújtott kölcsönt, továbbá meghatározza a hagyatékban lévő üzletrész értékét is. Kérte továbbá dr. Ligeti László tanúkénti meghallgatását arra nézve, hogy a hagyatéki tárgyaláson elhangzottak-e olyan adatok, amelyek jelen ügyre, illetőleg a III. rendű alperesnek az Egészségügyi Minisztériummal szemben indított perére vonatkoznak. II. rendű alperes neve II. rendű alperes a hagyatéki tárgyaláson elmondta-e, hogy tud a perbeli pénz felvételéről. Kérte, hogy a bíróság keresse meg a T-Home telefontársaságot annak igazolására, hogy néhai Horváth László telefonjáról érkezett-e 2008. július 22-én SMS üzenet a felperes telefonszámára, melyben elismerte a tartozását. Kérte az alperesek kötelezését a III. rendű alperes mérlegeinek becsatolására a kölcsön felvétele napjától kezdődően. Kérte, az I. és II. rendű alperesek nyilatkozzanak arról, hogy a hagyatékban levő ingatlanon fennálló tartozás jelenleg milyen mértékű. Indítványozta a Fővárosi Bíróság előtt 2.P.20.308/2008. és 21.P.20.577/2008. szám alatt folyó per iratainak beszerzését azon adatok megismerése végett, hogy a Horizont Life Kft. milyen pénzeket használt az Egészségügyi Minisztériummal kötött szerződés alapján kiépítendő hálózatra. A perbeli adatoknak - álláspontja szerint - az üzletrész értékének meghatározása, valamint a III. rendű alperes teljesítőképessége szempontjából tulajdonított jelentőséget.

Az I. rendű alperes a felperes módosított keresetét nem ellenezte, hangsúlyozta azonban, hogy felelőssége, mint örökösnek a Ptk. 677. § (1) bekezdésének c) pontja alapján áll fenn. Erre figyelemmel a tartozás nem az örököst, hanem a hagyatékot terheli. Álláspontja szerint nem kell bizonyítania a hagyaték tárgyainak értékét, mivel az örökös a hagyaték tárgyaival felel, és a hagyaték tárgyai megvannak. Az I. rendű alperes elismerte, hogy az átvételi elismervényeken néhai Horváth László aláírása valódi.

A II. rendű alperes kérte a kereset elutasítását, vitatta a követelés jogalapját és összepszerűségét. Hangsúlyozta, hogy a becsatolt iratokon szereplő aláírás nem az ő kézírása, hanem egy bélyegzőtől származik, a névbélyegző használata pedig nem

keletkeztet teljes bizonyító erejű magánokiratot. Vitatta az okiratok valódiságát és az abban foglaltak tényleges megtörténtét, a kölcsönügylet létrejöttét az örökhagyó és a felperes között. Álláspontja szerint a kölcsön jogviszony tényeit az okiratok nem igazolják. Hangsúlyozta, hogy a felperes a II. rendű alperessel szemben nem jelölte meg, hogy miben áll az a jogellenes magatartás, amely a kártérítés címén előadott keresetét megalapozza, továbbá a biztatási kár ténybeli alapjára sem tett előadást. Vitatta azösszepszerűséget is, figyelemmel arra, hogy a felperes által csatolt okiratokban különböző összegek szerepelnek. A II. rendű alperes az eljárás során azt állította, hogy ő nem készített névaláírási bélyegzőt.

A III. rendű alperes kérte a kereset elutasítását, vitatta annak jogalapját ésösszepszerűségét, állította, hogy III. rendű alperes nem vállalt kezességet a kölcsönügyletben.

Az elsőfokú bíróság tájékoztatta a felperest a bizonyítandó tényekről, mely szerint - többek között - a felperest terheli annak bizonyítása is, hogy a II. rendű alperes a szándékos magatartásával vezette a felperest önhibáján kívül arra a magatartásra, amelyből kár érte, melynekösszepszerűségét és az okozati összefüggést is igazolnia kell. Rámutatott arra, hogy a Pp. 196. § (1) bekezdése szerint a magánokirat az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy magára kötelezőnek ismerte el, feltéve, hogy a kiállító az okiratot saját kezűleg írta és aláírta. Értékelte, hogy a II. rendű alperes a Pest Megyei Bíróság előtt 7. Fpk.13-2008-000679 szám alatt folyó felszámolási eljárás során 2008. november 28. napján megtartott meghallgatáson elismerte, hogy a felperes által csatolt elismervényeken szereplő aláírás néhai Horváth Lászlótól származik. A beszerzett igazságügyi szakértői vélemény is megerősítette az aláírás valódiságát. Ezek értékelése után az elsőfokú bíróság azt a következtetést vont le, hogy a felperes által csatolt elismervényeken Horváth László aláírásának valódisága bizonyított. Az elismervényeket nem minősítette teljes bizonyító erejű magánokiratoknak, de a felperes által csatolt további okiratok, valamint a felperes által hivatkozott

mobiltelefon-üzenet szövege, továbbá az I. rendű alperes elismerése alapján bizonyítottanak ítélte, hogy a felperes és néhai Horváth László között a kölcsönszerződés létrejött és a pénzátadás megtörtént.

Megállapította, hogy felperes 23.000.000 forint kölcsönt adott néhai Horváth Lászlónak azzal, hogy ezt az összeget 2007. október 23-ig köteles visszafizetni. A kölcsönösszeg visszafizetésének elmulasztása miatt a kölcsönvevő késedelembe esett, ezért a Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján fizetési kötelezettsége keletkezett. Rámutatott arra, hogy az I. rendű alperes, mint a néhai Horváth László törvényes örököse, a Ptk. 677. § (1) bekezdésének c) pontja és a 679. § (1) bekezdése alapján a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival felel a hitelezőknek. Mellőzte a felperes bizonyítási indítványának teljesítését, az üzletrészekkel érintett gazdasági társaságok mérlegeinek beszerzése, továbbá az ingatlant terhelő tartozások felderítése vonatkozásában, mert ezek az indítványok a hagyaték értékének a megállapítását szolgálják. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 679. § (1) bekezdése szerint ez csak abban az esetben lenne szükséges, ha a hagyaték tárgyai vagy hasznai nem lennének az örökös birtokában, és ezért az örökség erejéig egyéb vagyonával is felelne. A hagyaték értékének megállapítása a jelen pernek nem tárgya.

A II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet megalapozatlannak ítélte. Idézte a Ptk. 339. § (1) bekezdésének szabályát, mely szerint, aki másnak jogellenes kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Kifejtett álláspontja szerint a felperes hivatkozása nem alapozza meg a II. rendű alperes jogellenes magatartásának megállapíthatóságát, mellyel okozati összefüggésbe lenne hozható a felperes kára. Nem a bélyegző gondatlan őrzése okozta a felperes kárát, de a bélyegző gondatlan őrzésének ténye sem bizonyított. A bélyegző ugyan felhasználásra került, de azt a felperes sem állította, hogy a II. rendű alperes bélyegezte a nevét a csatolt elismervényekre. Rámutatott arra is, hogy a Ptk. 6. §-a szerint a bíróság a kárnak egészben vagy részben való

megtérítésére kötelezheti azt, akinek szándékos magatartása más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte. A felperes a bízattási kár szabályai szerint minősíthető tényállítást nem adott elő, és nem is bizonyított. Megállapította, hogy a II. rendű alperes felelősségét megalapozó tényekre vonatkozóan a felperes semmilyen okszerű bizonyítékot nem terjesztett elő, ennél fogva a bizonyítatlanság a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperes terhére esik.

Az elsőfokú bíróság a III. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset elbírálásakor figyelembe vette, hogy 2007. július 29-én, a negyedik átvételi elismervény aláírásának napján, Horváth László a III. rendű alperes ügyvezetője volt, de ez a tény még nem igazolja, hogy a 23.000.000 forintot a III. rendű alperes törvényes képviselőjeként vette át. Erre a felperes is csak utóbb hivatkozott a perben. Az elismervényeken Horváth László, mint magánszemély kölcsönvevő írta alá a nevét, a Full Life Kft. megnevezésre került, de nevében II. rendű alperes neve aláírás-bélyegzője szerepel. Életszerűtlen, hogy ha Horváth László a III. rendű törvényes képviselőjében kívánta ezt a pénzüsszeget felvenni, akkor az elismervényen továbbra is feltünteteti II. rendű alperes nevet képviselőként. Abból a tényből, hogy Horváth László a társaság céljára vette fel a kölcsönt, még nem következik, hogy a felperes a társasággal kötött kölcsönszerződést. A III. rendű alperes kezességvállalása sem igazolt.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről. Megállapította, hogy a felperes az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset vonatkozásában pernyertes lett. Az I. rendű alperes a perre okot adott, mert nem az első tárgyaláson jelentette be, hogy a felperesi kereset teljesítését nem ellenzi. Ebből következően a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint eljárásai illeték, az állam által előlegezett 126.563 forint összegű szakértői költség és a felperes ügyvédi munkadíjának megfizetésére is köteles. Az ügyvédi munkadíjról a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja alapján határozott, és azt 890.000 forint + áfa, azaz

összesen 1.130.300 forint összegben határozta meg. A felperes pervesztes lett a II. és a III. rendű alperesekkel szemben, ezért a jogi képviselőik munkadíját a felperes köteles megfizetni személyenként 1.130.300 forint összegben. A II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset vizsgálata során felmerült igazságügyi szakértői véleménnyel összefüggésben 90.100 forintot a felperes részleges költségmentessége folytán és pervesztességére figyelemmel, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13-14. §-a értelmében az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, és kérte annak részbeni megváltoztatását. Kérte az I. rendű alperes által megfizetendő perköltség mértékének felemelését további 715.000 forinttal, mert véleménye szerint az elsőfokú eljárás során a felperes jóhiszeműen kérte a végrehajtási jog bejegyzését biztosítási intézkedésként az ingatlan-nyilvántartásba. A végrehajtó a végrehajtási jogot bejegyezte, de az I. és a II. rendű alperesek a bejegyzést elrendelő határozatot megfellebbezték, melynek során a másodfokú bíróság a határozatot hatályon kívül helyezte és kötelezte a felperest a biztosítási intézkedéssel kapcsolatos eljárási költségek viselésére. Az illetékből az adóhatóság 50 %-ot kérelemre elengedett, de az illeték másik felét köteles volt megfizetni. Ezen felül az alperesek jogi képviselője részére is ki kellett fizetnie további 360.000 forint költséget.

Fellebbezésében kérte még a II. rendű alperessel szemben elutasító ítéleti döntés megváltoztatását és a II. rendű alperes kötelezését, hogy az I. rendű alperessel egyetemlegesen fizesse meg a kereset szerinti összeget és annak kamatait, valamint a perköltséget.

Kérte továbbá a II. és a III. rendű alperes javára megítélt perköltség mértékét 50 %-ra leszállítani, hivatkozva arra, hogy mindkettőjüket ugyanaz a jogi képviselő képviselte, és az azonos tényállás mellett nem kellett az ügyvédnek kétszeres munkát kifejtienie. Indítványozta annak mérlegelését is, hogy a jogi képviselőjük az utolsó két tárgyaláson nem jelent meg.

A felperes a 97-2. sorszámú fellebbezési indokolásban a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresete kapcsán fenntartotta azt az érvelését, hogy ha egy gazdálkodó szervezet vezetője aláírás-bélyegzőt készítet, úgy felelősséggel tartozik, hogy azt a tudomása nélkül illetéktelenek ne használják. Amennyiben a II. rendű alperes nem szervezte meg az aláírás-bélyegző őrzését megfelelően, úgy felróhatóan járt és a Ptk. 339. §-a alapján a felperesnek kártérítési felelősséggel tartozik. Továbbra is állította, hogy az örökhagyó és a II. rendű alperes házasságának felbontása abból a célból történt, hogy a hitelezői igények kielégítését megghiúsítsák, mert továbbra is közös gazdálkodást folytattak. Ezt a tényt igazolja, hogy a házasság felbontását követően vettek fel jelzálogkölcsönt az ingatlanukra. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság nem mérlegelte kellőképpen azt a tényt, hogy Horváth László és a II. rendű alperes közösen alapították a III. rendű alperes társaságot, abban mindketten tagok voltak, közösen gazdálkodtak, egymást követően ügyvezetők voltak. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem követelte meg a II. és a III. rendű alperestől az Egészségügyi Minisztériummal folytatott perük ügyszámának bejelentését, és ennek iratait sem szerezte be, holott a felperes tudomása szerint a társaság 400-500.000.000 forint összegű kártérítési igényt érvényesített a minisztériummal szemben, amely nyilvánvalóan befolyással bír az üzletrész értékére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azt sem mérlegelte kellő súllyal, hogy a II. rendű alperes nem jelent meg személyesen a tárgyalásokon, ezért a felperes nem tudott neki kérdéseket feltenni az általa relevánsnak tartott tények tisztázása érdekében.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. rendű alperes is fellebbezett, melyben sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság őt marasztalta a törvényszék javára fizetendő 126.563 forint megfizetésére, továbbá a felperes részére 1.130.300 forint ügyvédi munkadíj megtérítésére. Emellett kifogásolta az elsőfokú ítélet rendelkező része második bekezdésének megfogalmazását is, melyet akként kért megváltoztatni, hogy „az örökhagyó tartozásáért a dr. Kapás Katalin közjegyző végzésében rögzített hagyaték tárgyaival felel”. Rámutatott arra, hogy a felperes nem megfelelő tartalmú keresetet terjesztett elő vele szemben, és csak a 2010. november 16-ai tárgyaláson

módosította keresetét, mely szerint az I. rendű alperes az örökhagyó tartozásaiért a hagyaték tárgyaival felel. A módosított keresetet nem ellenezte. Megítélése szerint ezen a tárgyaláson került abba a helyzetbe, hogy a megfelelően előterjesztett keresetre érdemben nyilatkozzon. Korábban azért kellett a keresetet elleneznie, mert a saját vagyonára korlátlanul marasztalást kérő kereset nem felelt meg a Ptk. idevonatkozó helytállási kötelezettségnek. Véleménye szerint ebből az a következtetés vonható le, hogy az alperes a perre okot nem adott, emiatt a Pp. 80. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes költségében a felperest kellett volna marasztalni.

Az ítélet rendelkező részének megváltoztatását a Ptk. 679. § (1) bekezdése alapján kérte arra hivatkozással, hogy az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival felel a hitelezőknek. A fenti felelősségi szabály értelmében az örökös elsődlegesen a hagyaték tárgyaival felel, és csak másodlagosan kerülhet sor a hagyaték erejéig történő helytállásra. Jelen esetben a hagyaték tárgyai megvannak, ezért az ítélet rendelkező részének a fenti jogszabály szerinti sorrendiséget kell betartani.

A felperes a Gf/3. sorszámú fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű alperes perköltségre vonatkozó fellebbezési kérelmét ellenezte. Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes a pert megelőzően 2009. április 20-án írt levele ellenére elzárkózott az igénye rendelkezésétől, ezért kényszerült perindításra. Az elsőfokú eljárás során az alperesek egységesen vitatták, hogy az örökhagyó saját kezűleg írta alá az elismervényeket, ebből következően a felperes keresetének elutasítását kérték. Mindezek alapján nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az I. rendű alperes az első tárgyaláson a keresetet nem ellenezte, illetőleg nem adott okot a perindításra.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felperes fellebbezése megalapozatlan, az I. rendű alperes fellebbezése részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita eldöntéséhez szükséges releváns tényeket helyesen állapította meg, és nagyobb részt helyes az abból levont jogi következtetése is.

A Ptk. 679. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival felel a hitelezőknek. Amennyiben a követelés érvényesítésekor a hagyaték tárgyai vagy hasznai nincsenek az örökös birtokában, annyiban az örökös öröksége erejéig egyéb vagyonával is felel.

Az örökösök tehát, mint ingyenes jogszerzők, főszabályként felelnek az örökhagyó tartozásaiért. Az örökhagyó hitelezőinek kielégítésére szolgál mindaz, ami az örökösre hagyatékként átszáll. Az örökösök felelőssége elsődlegesen a hagyatéki tárgyakért áll fenn, melynek állaga megállapítható a hagyatékátadó végzésből, de bizonyítható az is, hogy az átadott hagyatékon felül más vagyontárgyak is a hagyatékhoz tartoztak. A hagyatéki tartozásért való felelősség módja elsődlegesen a hagyatékkal való felelősség, azaz az örökös a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival (cum viribus) felel a hitelezőnek, mert az örökhagyó hitelezőjének kielégítésére az örökhagyó vagyona szolgál. Az örökös tehát a hitelezővel szemben csak azzal felel, ami az örökhagyónak a rendelkezésére állt a hitelezők kielégítésére. Ez az indoka annak, hogy a hitelezőnek már a követelés érvényesítésekor meg kell jelölnie azokat a vagyontárgyakat, amelyekből, illetőleg amelyek hasznaiból kielégítést kíván keresni. Tekintettel arra, hogy az ilyen perben a követelés fennállásán kívül az is eldöntésre kerül, hogy a per tárgyává tett vagyontárgy a hitelező kielégítésének alapjául szolgál-e, az ítélet jogereje nem zárja ki, hogy a hitelező újabb pert indítson akkor, ha olyan vagyontárgyat tesz a per tárgyává, amelynek a hagyatékhoz tartozása még elbírálásra nem került.

A Legfelsőbb Bíróság PK 192. számú Polgári Kollégiumi állásfoglalásában rámutatott arra, hogy a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival való felelősség

esetén a marasztaló ítélet rendelkező részében meg kell jelölni azokat a vagyontárgyakat, amelyekből, illetőleg amelyeknek hasznaiból a hagyatéki hitelező - végrehajtás útján - kielégítést kereshet. A Ptk. 679. §-ának (1) bekezdésének első mondata annyit jelent, hogy a hagyatéki hitelező elsődleges igénye arra terjed ki, hogy követelését - végrehajtás útján - a hagyatéki vagyontárgyakból és azok hasznaiból elégítse ki. A hitelezőnek már a követelés érvényesítésekor meg kell jelölnie azokat a vagyontárgyakat, amelyekből, illetve amelyek hasznaiból kielégítést kíván keresni, ebből következik, hogy a kérdéses vagyontárgyakat az ítéletben is meg kell jelölni, mert az a hagyatéki hitelező jogszerű igényének a meghatározásához tartozik. Az ítélet rendelkező részében meg kell határozni azt, hogy a hitelező a megjelölt vagyontárgyakból milyen összeg erejéig kereshet kielégítést (Pp. 216. §).

Amennyiben a hagyatéka tárgyai az örökös rendelkezésére állnak, csak az örökös térhet el a fentiekben kifejtett felelősségi módozattól, ha vállalja, hogy további saját vagyonát is a kielégítés alapjává teszi, mert el akarja kerülni azt, hogy a hagyatéki vagyontárgyakra vezessenek végrehajtást. Ilyen jogosultság az örökhagyó hitelezőjét nem illeti meg.

Helyesen hivatkozott az I. rendű alperes arra, hogy jelen perben a felelősségének megállapítását a felperes a Ptk. 679. § (1) bekezdése első fordulata alapján, a hagyatéka tárgyainak megjelölésével terjeszthette elő. Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában helytelenül jelölte meg az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet, amelyet a felperes a 2010. május 20-án érkezett 36. sorszámú beadványában - tartalmilag - következőképpen módosította: az I. rendű alperes felelősségét a bíróság a Ptk. 679. § (1) bekezdése szerint oly módon állapítsa meg, hogy a kölcsöntartozásért a hagyatéka tárgyaival, azaz a százhalombattai ingatlanban lévő tulajdoni részével és a megjelölt két társaságban meglévő üzletrészével felel. A felperes tehát az I. rendű alperesnek a felelősségét csak a hagyatéka tárgyaival kérte megállapítani (azok hasznaival nem), amely kereseti kérelemhez a bíróság kötve van a Pp. 215. §-a alapján. A felperesnek az I. rendű

alperessel szemben érvényesített keresete az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és az abból levont jogkövetkeztetés szerint megalapozott volt. Az elsőfokú ítélet 8. oldalának 5. és 6. bekezdésében az elsőfokú bíróság is a fentieknek megfelelően fejtette ki indokait, de a rendelkező részben helytelenül fogalmazta meg, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával megváltoztatta.

A felperesnek a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresete megalapozatlan volt, amelynek jogi indokait az elsőfokú bíróság részletesen és pontosan kifejtette, érvelésével a Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul egyetértett, ezért az ítélet fellebbezett részét e vonatkozásában a Pp. 253. § (2) bekezdése és 254.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság nem követett el lényeges eljárási szabálysértést, amikor a felperes - szükségtelen tények tisztázására irányuló - bizonyítási indítványainak fogantatását mellőzte, mert - ahogy a Fővárosi Ítéltábla a 2010. szeptember 14-én kelt 13.Gpkf.44.402/2010/2. számú végzésének indokolásában is rámutatott - az az örökös, akit az örökhagyó tartozásáért az örökhagyó hitelezője felé a rendelkezésre álló hagyatéki vagyontárgyakkal cum viribus felelősség terhel, a felelősségét megállapító jogerős ítélet végrehajtása során azt lesz köteles tőni, hogy a hitelező a követelését a hagyaték tárgyaiból kielégítse. A vagyontárgyak értékelése nem feladata a bíróságnak és azt az ítélet rendelkező részében sem kell megjelölnie. A végrehajtásra tartozó kérdés, hogy a követelés végrehajtás útján kielégíthető-e a meghatározott vagyontárgyból.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a felperes perköltség felemelésére irányuló fellebbezése is megalapozatlan volt. A felperes az elsőfokú eljárás során keresetlevelével egyidejűleg pénzkövetelés biztosítására irányuló intézkedés elrendelését kérte. Az elsőfokú bíróság a 2009. október 16-án kelt 3. sorszámú végzésével a pénzkövetelés biztosítását a perben érintett ingatlan 1/2-ed tulajdoni hányadát érintő hagyaték erejéig a Vht. 187. § (1) bekezdésének c) pontja alapján

elrendelte. Az alperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2010. szeptember 14-én kelt 13.Gpkf.44.402/2010/2. számú határozatával az elsőfokú végzést megváltoztatta, és a felperes biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelmét, mint alaptalant elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizesse meg a 200.000 forint elsőfokú eljárási illetékből és a 175.000 forint másodfokú eljárási illetékből álló perköltséget. Ebből következően megállapítható, hogy a felperes alaptalan kérelme miatt merült fel a fellebbezésében sérelmezett - illetékből és végrehajtási költségéből eredő - 715.000 forint összegű költsége, amelyet a Pp.77-81.§-aiban részletezett eljárási szabályok alapján nem háríthat át az I. rendű alperesre.

A Fővárosi Ítéltábla a felperesnek a II. és a III. rendű alperesek jogi képviselőjének munkadíjából álló perköltség mérséklése tárgyában előterjesztett fellebbezését sem találta megalapozottnak. A III. rendű alperes az elsőfokú eljárásban 2010. március 10-től kezdődően járt el jogi képviselővel, meghatalmazottja a Peszlen és Mészáros Ügyvédi Iroda volt. Az I. és a II. rendű alperesek 2010. április 8-án bejelentették, hogy a Peszlen és Mészáros Ügyvédi Irodának adott megbízásuk megszűnt, és meghatalmazást adtak dr. Papp János ügyvédnek a további jogi képviseletre. Valótlan tehát az a felperesi hivatkozás, hogy a II. és a III. rendű alperes jogi képviselője azonos személy. A II. és a III. rendű alperesek a pernyertességük miatt személyenként igényelhetik az őket megillető perköltség megtérítését a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A náluk felmerülő ügyvédi munkadíj mértékét az elsőfokú bíróság az általa hivatkozott rendelet szabályai figyelembe vételével, a pertárgyérték és a kifejtett ügyvédi tevékenység értékelésével helyesen határozta meg.

Az I. rendű alperesnek a perköltségviselés alóli mentesítésre vonatkozó fellebbezése szintén megalapozatlan. A felperes a 36. sorszámú beadványában pontosította, hogy az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetében a hagyaték tárgyaival történő helytállási kötelezettség megállapítását kéri. Az I. rendű alperes ezt követően még a 2010. november 16-án megtartott folytatólagos

tárgyaláson sem ismerte el a keresetet, mert ahhoz a feltételhez kötötte az érdemi elismerő nyilatkozatát, hogy a felperes igazolja néhai Horváth László örökhagyó aláírásának valódiságát. Ez az ellenkérelem nem értelmezhető úgy, hogy az I. rendű alperes a vele szemben előterjesztett keresetet nem ellenezte, szükségszerűen maga után vonta a szakértői bizonyítást, ezért a perköltségviselés meghatározásakor a Pp. 80. § (1) bekezdésének rendelkezése nem volt alkalmazható. Az I. rendű alperes a perre, valamint a bizonyítási eljárás lefolytatására okot adott, emiatt a pervesztességével összefüggő elsőfokú eljárási költséget neki kell viselnie, amelynek mértékét az elsőfokú bíróság helytállóan határozott meg.

A felperes fellebbezése nem vezetett sikerre, az I. rendű alperes fellebbezése részben sikeres. A II. és a III. rendű alperesek a másodfokú tárgyaláson nem jelentek meg, fellebbezést és fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő, így számításba vehető költségük nem merült fel. A felperes az elsőfokú bíróság 98. sorszámú végzésével személyes költségmentességben részesült, ezért a jogorvoslati kérelme miatt feljegyzett 900.000 forint fellebbezési illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint. Az I. rendű alperes illetékfeljegyzési jogot kapott, azonban az elsőfokú perköltség-viselés megváltoztatására vonatkozó fellebbezése sikertelen volt, ezért a sérelmezett perköltségnek megfelelő fellebbezési érték alapján feljegyzett 129.400 forint fellebbezési illetéket köteles megfizetni az államnak az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése értelmében alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2012. június 22.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke
Dr. Volein Anna s.k.
előadó bíró

Dr. Bleier Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitel  l:
b  ros  gi tisztviselő